

ACTIVITATEA FILIALELOR STRĂINE ÎN ROMÂNIA

Globalizarea exprimă creșterea și internaționalizarea piețelor de bunuri, servicii, a piețelor financiare și este un proces multidimensional al integrării economice făcând astfel ca economiile naționale să devină din ce în ce mai interconectate și interdependente.

Una dintre laturile globalizării se referă la prezența comercială a întreprinderilor multinaționale (MNE) sau a filialelor întreprinderilor străine (FATS). Astfel pentru măsurarea impactului și activității acestora la nivelul Uniunii Europene a fost stabilit un set de indicatori referitori la filialele străine. Principalii indicatori ai filialelor străine așa cum sunt ei definiți la nivel european, care sunt prezentați în această publicație sunt : numărul întreprinderilor, numărul mediu de salariați, cifra de afaceri, valoarea adăugată brută la costul factorilor.

Date generale.....	1
1. Numărul de întreprinderi, numărul de întreprinderi FATS.....	2
2. Numărul mediu de salariați, total și în întreprinderi FATS.....	2
3. Cifra de afaceri și valoarea adăugată brută, total și în întreprinderi FATS.....	3
4. Principalii indicatori ai filialelor străine, repartizați pe activități.....	4
5. Principalii indicatori ai filialelor străine, aflate sub control intracomunitar	5
Definirea indicatorilor și note metodologice.....	5

Date generale

Statistica **FATS** își propune să furnizeze informații asupra indicatorilor economici cheie (cifra de afaceri, numărul de salariați, valoarea adăugată brută la costul factorilor) ai filialelor companiilor străine în România.

În această publicație sunt prezentate informații privind principalele rezultate economice ale filialelor străine în România, respectiv întreprinderi controlate de entități nerezidente (străine), inclusiv de persoane fizice, pentru anul de referință 2018.

Încadrarea într-unul dintre sectoarele economice s-a făcut în funcție de activitatea principală a întreprinderii, conform clasificării activităților din economia națională, CAEN Rev.2.

Cea mai mare pondere a cifrei de afaceri a fost realizată de filiale ale întreprinderilor din Germania.

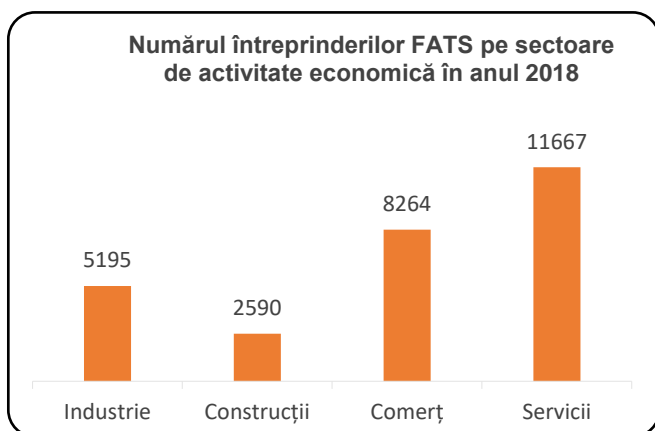
În medie într-o întreprindere FATS s-au înregistrat 43 de salariați.

Cifra de afaceri medie realizată de o întreprindere FATS a fost de 27,9 mil. lei, iar valoarea adăugată brută de 5,6 mil. lei

În sectorul "Servicii" s-a înregistrat cel mai mare număr de filiale străine (FATS).

1. Numărul de întreprinderi, numărul de întreprinderi FATS

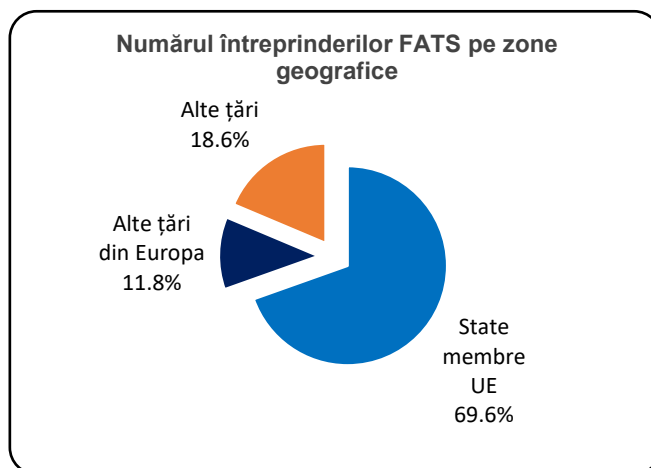
În România, la sfârșitul anului 2018, numărul de întreprinderi active din economie (industrie, construcții, comerț și servicii) a fost de 502587. Sectorul "Industrie" însuma 57756 întreprinderi, respectiv 11,5% din total. Cea mai mare pondere a fost deținută de întreprinderile din cadrul sectorului "Servicii", respectiv 43,0%. Sectorul "Comerț" reprezenta 34,4% din totalul întreprinderilor active, iar ponderea înregistrată în cadrul sectorului "Construcții" a fost de 11,1%.

[Date grafic 1.3.xlsx](#)

Din totalul întreprinderilor active din anul 2018, întreprinderile FATS au totalizat un număr de 27716, ceea ce reprezintă o pondere de 5,5%. Se observă că cea mai mare pondere a întreprinderilor FATS se regăsește în sectorul "Servicii" care însuma 11667 întreprinderi, iar cel mai mic număr în sectorul "Construcții", respectiv 2590. În ceea ce privește ponderea întreprinderilor FATS în total sector, cea mai mare s-a înregistrat în industrie 9,0%, în timp ce valoarea cea mai scăzută s-a înregistrat în construcții 4,6%.

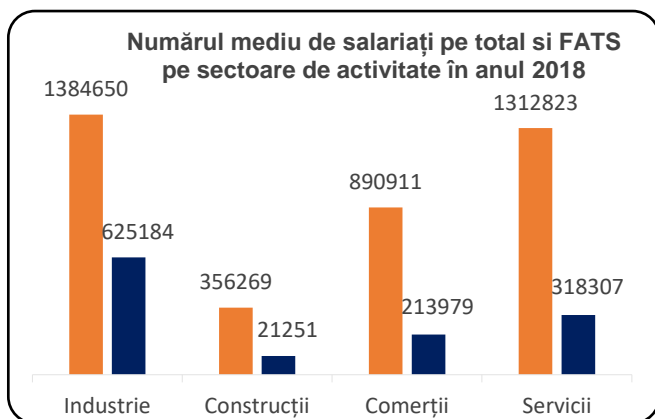
În ceea ce privește repartizarea filialelor străine după locația întreprinderii care deține controlul, pentru anul 2018, ponderea filialelor întreprinderilor situate în statele membre UE, reprezintă 69,6% din total FATS, față de 11,8% cât reprezintă ponderea deținută de filialele din alte țări europene.

[Date grafic 2.4,5,6.xlsx](#)

2. Numărul mediu de salariați, total și în întreprinderi FATS

În anul 2018, la nivel total cel mai mare număr mediu de salariați a fost înregistrat în întreprinderile din industrie (1384650 salariați), urmate de servicii (1312823 salariați), comerț (890911 salariați) și construcții (356269 salariați).

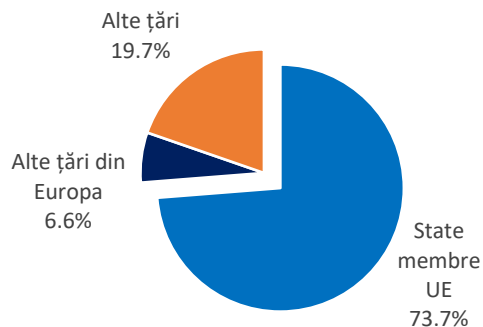

[Date grafic 1.3.xlsx](#)

În întreprinderile FATS cu activitate principală de industrie s-au înregistrat 625184 salariați ceea ce reprezintă 45,2% din numărul salariaților din industrie, în servicii regăsim un număr de 318307 salariați reprezentând 24,2% din total servicii, comerțul totalizează 213979 salariați reprezentând 24,0% din total comerț, iar cel mai scăzut număr de salariați se înregistrează în construcții, 21251 salariați care echivalează cu 6,0% din total salariați construcții.

Se observă că cel mai mare număr mediu de salariați este deținut de întreprinderile filiale străine controlate de întreprinderi din statele membre UE, respectiv 869272 salariați, ceea ce reprezintă 73,7% din total FATS. Întreprinderile FATS controlate de alte țări europene reprezintă o pondere de 6,6% din total FATS, reprezentând un număr mediu de salariați de 77275.

Structura numărului mediu de salariați în întreprinderile FATS pe zone geografice

[Date grafic 2.4.5.6.xlsx](#)

3. Cifra de afaceri și valoarea adăugată brută, total și în întreprinderi FATS

- mil. lei -

Sector de activitate	Cifra de afaceri		Valoarea adăugată brută la costul factorilor	
	Total 2018	Din care: FATS	Total 2018	Din care: FATS
Industrie	524904	358753	125300	74895
Construcții	88322	15288	26139	3272
Comerț	614365	299217	82212	33099
Servicii	271502	98852	114231	44301
TOTAL	1499093	772110	347882	155567

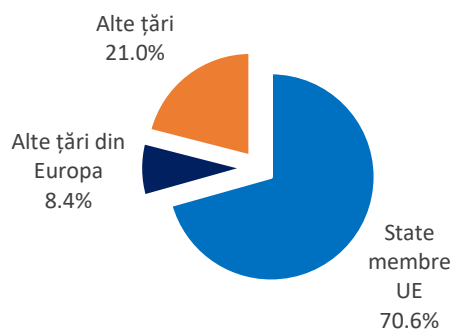
[Date tabel 1.xlsx](#)

În 2018, se observă că cea mai mare pondere a cifrei de afaceri se regăsește în sectorul comerț la nivel total, iar în întreprinderile FATS cea mai mare pondere se regăsește în sectorul industrie (respectiv 46,5% din total cifră de afaceri FATS).

Tot în sectorul industrie s-a înregistrat și cea mai mare valoare adăugată brută la costul factorilor, respectiv 48,1% din total înregistrat în întreprinderile FATS.

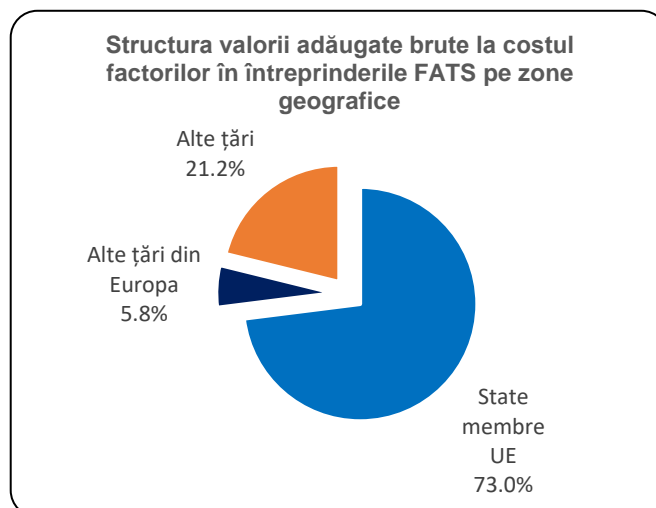
Cea mai mare valoare a cifrei de afaceri a fost realizată în întreprinderile FATS aflate sub control intracomunitar, în valoare de 545442 mil. lei. Valoarea cifrei de afaceri realizate în întreprinderile FATS aflate sub controlul altor țări europene a fost de 64483 mil. lei.

Structura cifrei de afaceri în întreprinderile FATS pe zone geografice

[Date grafic 2.4.5.6.xlsx](#)

Și în cazul valorii adăugate brute la costul factorilor cea mai mare pondere a acestora se regăsește la întreprinderile FATS controlate de state intracomunitare (113575 mil. lei). Întreprinderile FATS controlate de alte țări europene au realizat o valoare adăugată brută de 9081 mil. lei.

[Date grafic 2.4.5.6.xlsx](#)

4. Principalii indicatori ai filialelor străine, repartizați pe activități

Analizând repartizarea cifrei de afaceri din întreprinderile FATS pe activități desfășurate, conform CAEN Rev.2, se constată că cea mai mare pondere este deținută de secțiunea *industria prelucrătoare* 38,9%, urmată de secțiunea *comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor* 38,8%. Cea mai scăzută valoare a fost înregistrată în activitatea de *reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc* (153 mil.lei).

În cadrul industriei prelucrătoare în anul 2018 ponderea cea mai ridicată a cifrei de afaceri (33,4%) este deținută de întreprinderile cu activitate principală de “fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor”, urmată de cele din “fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țigăiului” (7,1%), de cele cu activitatea principală în “fabricarea echipamentelor electrice”(6,7%), “industria metalurgică” (6,5%) și de cele cu activitatea principală din “industria alimentară” și “fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice” (6,3%).

În comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cea mai mare pondere a cifrei de afaceri s-a înregistrat de către întreprinderile FATS din “comerțul cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete” respectiv 49,6%.

Activitate conform CAEN Rev.2	Număr întreprinderi FATS	Număr mediu de salariați (persoane)	Cifra de afaceri (mil.lei)	Valoarea adăugată brută la costul factorilor (mil.lei)
Industria extractivă	123	16620	20253	8260
Industria prelucrătoare	4438	583960	300078	61279
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	469	14548	33777	4051
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	165	10056	4646	1306
Construcții	2590	21251	15288	3272
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	8264	213979	299217	33099
Transport și depozitare	1410	49785	20708	4039
Hoteluri și restaurante	886	19081	3340	1436
Informații și comunicații	1868	104020	39038	19668
Tranzacții imobiliare	2967	7862	6565	4059
Activități profesionale, științifice și tehnice	3069	49492	16375	7449
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1411	87461	12672	7606
Reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc	56	606	153	43
TOTAL	27716	1178721	772110	155567

[Date tabel 2.xlsx](#)

5. Principalii indicatori ai filialelor străine, aflate sub control intracomunitar

Repartizarea cifrei de afaceri în funcție de țara în care se găsește întreprinderea care deține controlul, relevă faptul că Germania deține cea mai mare pondere cu 23,8% din total controlului intracomunitar, urmată de Franța cu 18,6% și pe locul trei Austria cu 12,7%. În cazul valorii agăugate brute la costul factorilor, ponderea cea mai ridicată este deținută de Germania 25,6% din total intracomunitar, urmată de Franța 16,9% și Austria 12,5%.

Intracomunitare	Numar intreprinderi	Numar mediu de salariați	Cifra de afaceri -mil.lei-	Valoarea adaugata bruta la costul factorilor -mil.lei-
Austria	1165	53404	69343	14199
Belgia	679	16497	7224	1807
Bulgaria	426	4379	2878	582
Cehia	172	3661	4320	915
Cipru	1500	41343	26398	4783
Danemarca	176	6922	4068	757
Finlanda	33	2897	898	427
Franta	1373	138344	101256	19149
Germania	2664	211645	130070	29119
Grecia	993	17570	11155	2796
Irlanda	97	7820	3337	990
Italia	5148	111232	40443	9543
Luxemburg	330	24941	16993	3315
Marea Britanie	788	71287	41955	8988
Olanda	1059	88156	47480	9430
Polonia	214	9962	5231	1257
Portugalia	101	2838	1039	191
Slovacia	116	1068	729	201
Spania	677	16045	7602	1160
Suedia	199	16299	6463	1678
Ungaria	1152	14865	13272	1545
Altele	220	8097	3288	743
TOTAL	19282	869272	545442	113575

[Date tabel 3.xlsx](#)

Definirea indicatorilor și note metodologice

Sfera cercetării privind FATS Inward în România cuprinde toate întreprinderile cu personalitate juridică, aflate sub control străin și a căror activitate este cuprinsă în secțiunile B – N conform CAEN Rev.2 și diviziunea 95. Datele din această publicație nu includ și pe cele ale întreprinderilor ce aparțin secțiunii K (intermedieri financiare și asigurări).

Activitatea principală exercitată (clasa CAEN Rev.2) se determină potrivit Clasificării Activităților din Economia Națională aprobată prin H.G. Nr. 656/6.10.1997, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul Președintelui INS nr.337/2007 privind actualizarea Clasificărilor activităților din economia națională (CAEN).

Filiala reprezintă o întreprindere (unitate legală) cu personalitate juridică controlată de o alta, direct sau indirect.

Controlul reprezintă dreptul de determina politica generală a întreprinderii. În acest context, întreprinderea A este controlată de întreprinderea B, dacă întreprinderea B care controlează, direct sau indirect, deține mai mult de jumătate din acțiuni sau din numărul de voturi.

Principalii indicatori analizați în această publicație sunt: numărul de întreprinderi, numărul de salariați, cifra de afaceri și valoarea adăugată brută.

Cifra de afaceri reprezintă suma veniturilor facturate rezultate din vânzări de bunuri, vânzări de mărfuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților.

Numărul mediu de salariați reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați din anul respectiv - inclusiv din zilele de repaos săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare - la numărul cumulat al zilelor calendaristice (365 de zile). Salariații care nu sunt angajați cu normă întreagă se includ în numărul mediu, proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă. Salariații detașați se iau în calculul numărului mediu la unitatea de la care își încasează drepturile salariale. Salariații aflați în delegare se iau în calcul la unitatea care i-a delegat.

Valoarea adăugată brută la costul factorilor se calculează ca suma dintre cifra de afaceri, producția de imobilizări și alte venituri de exploatare, variația stocurilor, din care se scad cheltuielile de bunuri și servicii, precum și alte taxe și impozite pe produs și producție.

Țările membre UE (intracomunitare): Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Irlanda, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Olanda, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Ungaria.

Alte țări europene: Belarus, Elveția, Moldova, Norvegia, Rusia, Turcia, Ucraina, și statele balcanice.